

II

Завршивши гимназију Станојевић је био начисто с питањем шта ће студирати. Имао је већ и готов план. Решио се да на јесен 1892. год. иде у Беч. Нешто по жељи оца, који је био бечки ђак, али вероватно још и зато, што је знао да професор Јиречек прелази у току идуће школске године из Прага у Беч, на тамошњи универзитет. У јесен 1892. пролазио је Јиречек кроз Нови Сад и Станојевић је имао прилике да се види с њим. Од њега је можда и дознао за тај прелазак.

На бечком универзитету Станојевић је у главном студирао код професора В. Јагића и К. Јиречека. Станојевић није имао филолошких склоности, нити је икад филологију радио не само с љубављу него ни с прилежношћу. Али је код Јагића ипак имао успеха. Јагићу се свидела његова бистрина и велика духовна радозналост, а Станојевић се код њега дивио оном огромном, енциклопедиском, знању, ширини обухвата и смислу да у свима питањима продре у битно и, тако рећи, изљушти проблем. Јагић није био нимало уска стручњачка цепидлака, нити је тражио да ђаци безуветно раде оно што им он сам додели. Напротив. Он је поштовао свачије склоности и чак је волео да ђаци имају индивидуална интереса за поједине области или струке у оквиру словенске филологије, у коју је он обухватао не само језик и књижевност, него и историју и фолклор. Оно што је он тражио било је, да ђак савесно научи стручне ствари и нарочито да уз старословенску граматику и матерњи језик савлада бар још један словенски језик, првенствено руски. Много више него Јагић Станојевића је по предмету занимао Јиречек. Ретко темељне спреме, стицане с планом од прве младости, са изванредно великим знањем, са ретким даром за језике, савестан и строго методичан, Јиречек је, у исто време, имао и велику љубав за науку и рад и био је наставник од кога се могло много научити. Он је био несумњиво најсолиднији познавалац средњевековне историје Јужних Словена и Балкана уопште. Бољу школу један наш историчар није могао добити у то време ни на једној другој страни. На бечком универзитету Јиречекову праву вредност тада још нису довољно познавали и ценили у правој мери његови професорски другови по струци и он је предавао на катедри словенске филологије, која је добила службени назив „словенска филологија и наука о старинама“. Тај је назив катедра имала и много доцније, и у време мојих студија, од 1904—1908. године, иако је Јиречек и свој предмет и свој глас био развио у сасвим другом правцу.